

Datum: 21.2.2025

1. DOGNOJEVANJE OZIMNIH ŽIT

Posevki ozimne pšenice, tritikale in ječmena v Vipavski dolini in v Slovenski Istri so že začeli z rastjo. V decembru je bilo veliko padavin, ki so ponekod povzročile zastajanje vode na posevkih. Posevki so razredčeni na delih, kjer je stala voda. Pozno sejani posevki, ki imajo manj **kot 280 rastlin/m²**, so preredki in jih je bolje podorati in posejati druge kulture. Marsikje je sedaj opaziti **rumenenje ozimin, posebej ječmena, kar kaže na pomanjkanje dušika** (poraba rastlin, izpiranje N), ponekod pa smo opazili tudi nekaj okužb z mrežasto pegavostjo ječmena (*Pyrenophora teres*). **Priporočamo, da pred napovedanim dežjem opravite 1. dognojevanje z dušikom predvsem na porumenelih posevkih.** Zaradi velikih potreb po dušiku **priporočamo uporabo nitratnih oblik dušika (npr. KAN), ki takoj po raztopitvi v tleh spodbudijo rast.**

Ozimna žita v tem času potrebujejo dušik za rast, razraščanje in oblikovanje zasnov klasov. Dognojevanje je posebej pomembno pri redkih posevkih, kjer je število rastlin premajhno. **Slabo ali nič gnojeni posevki bodo oblikovali manjše število klasov.**

Ozimni pšenici in tritikali na srednje založenih tleh dognojimo s 60 do 70 kg čistega N/ha, ozimnemu ječmenu pa s 40 do 60 kg/ha čistega N. Za natančnejšo določitev količine N za dognojevanje se pred gnojenjem lahko opravi **N-min analiza vsebnosti dušika v tleh.** Od ciljne vrednosti 120 kg N/ha odštejemo vsebnost nitratnega N v tleh dobljenega z analizo tal in z razliko (kg N/ha) dognojimo posevek.

Na posevkih, kjer smo jeseni opravili osnovno gnojenje z NPK gnojili, dognojujemo samo z dušikom, npr. pšenici z 200 – 250 kg/ha KAN- a. **Kjer smo jeseni pomanjkljivo gnojili s PK gnojili, pa je potrebno količino dušika dodati z enim od NPK gnojil** npr. NPK 3 x 15 – 350 – 450 kg/ha ali NPK 12 : 12 : 17, 18:12:12 v količini 400 – 500 kg/ha.

Na njivah, kjer ste opravili analizo tal, se držite gnojenja po gnojilnem načrtu. **Upoštevajte tudi uporabljena živinska gnojila.** Gostejšim in bujnejšim posevkom dognojimo z nižjim odmerkom dušika. Pazljivost velja še posebej pri gostih posevkih ječmena.

Deževno vreme spodbuja vznik semenskih in rast trajnih plevelov, zato je potrebno posevke pregledovati in spremljati rast plevelov. Pri uporabi herbicidov pazite na nizke temperature.

Pripravila: Anka Poženel, univ.dipl.inž.agr.